

# Ez már nem korrupció

VISSZHANG - LIX. évfolyam, 5. szám, 2015. január 30.

Tanulságos ívet von Tóth Mihály a megvesztegetés őskori eseteitől napjainkig (*Züllött, feslett, romlott, ÉS*, 2014/51-52., dec. 19.). Történelmi áttekintésében sajnos pont a török hatást hagyta ki, amelyből a mi jelenlegi értékrendünk is származik. Magát a baksis szót is tőlük vettük át, meg hogy mindenfajta szolgáltatásért fizetni kell. Ezért azonban nem szabad elítélni őket, Európában is mindenért fizetni kell, csak nem közvetlenül. Ha én az önkormányzatnál bejelentkezem állandó lakosnak, eszem ágába sem jut egy kisebb összeget az ügyintéző zsebébe csúsztatni. Hisz tudom, hogy a tisztviselő munkájáért fizetést kap, pontosabban adómnak az a része, amelyet az állam kiszámolt, eljut hozzá. Nem így a fejletlenebb ázsiai társadalmakban, ahol ugyan az adómat elveszik, de a szabályozatlan újraelosztási csatornákon összeviszsa csörgedezik, és nem a teljes összeg jut el a munkát elvégzőhöz. Jogosan vár tehát el többletjuttatást közvetlenül. Srí Lankán mesélte az ott élő magyar idegenvezető, hogy akárhányszor van a hatóságnál dolga, egy szatyor ajándékot visz, mert a hivatali helyiségben lévő minden alkalmazottnak adni kell valamit. És ezt ott olyan természetesnek veszik, az egyik a másiknak még meg is mutatja, mit kapott. De Horvátországban is csak akkor intéznek el valamit a hivatalban, ha csúszópénzt kapnak. Idáig ér el a Balkán, ahol a törökök még a múlt században is területet foglaltak, és erkölcsi felfogásuk széles körben tovább él. Eredetét megtalálhatjuk visszafele az időben; az ottomán törökök az araboktól vették át, akik a szeldzsuk törököktől, akik pedig a mongoloktól. Marco Polo majd' minden, általa meglátogatott nép vezérének ajándékot vitt. A legkorruptabb országnak Indiát tartják, Indira Gandhi a hatvanas években állítólag gyémántkövekkel ajándékozta meg azokat az ENSZ-döntéshozókat, akik a szubkontinentst UNESCO-támogatáshoz juttatták. De a szomszédos Kínában is évezredes gyakorlat volt, hogy a hivatalnokokat az ügyfél fizeti. Hiszen ezért tanultak, szenvedték el a ranglétrán való előrébb jutás nehézségeit.

A korrupcióval tehát nincsen baj, kultúráktól és civilizációktól függően elfogadott a jogtalan előnyök nyújtásáért történő ajándékozás, illetve a pártatlannak elvárt döntések (bírói, hivatali, tisztviselői, rendőrségi stb.) befolyásolása. Ezek többsége az üzleti élet része, banki titok, szakzsargonnal szólva a gazdaság befolyásolása gazdaságon kívüli kényszerrel. Egy francia szociológus szerint nem érdemes ellene harcolni, kiirthatatlan, legfőképpen azért, mert a káros társadalmi jelenségek közül az egyik leginkább diszperzált, eloszlott a társadalmi egyedek között. Mindenki csinálja, vagy szeretné csinálni. Hofi szerint korrupció az, amiben nem vagyunk benne. És ezt a nagy nevetető még a Fidesz hatalomra kerülése előtt mondta, utána jött még az olajszőkítés vámügyi segédlettel, a hamis áfa-visszaigénylések az APEH tudtával, Malév-privatizáció, Postabank-stabilizáció, Tocsik Márta, ingatlanpanamák, monstre végkielégítések.

A lényeg azonban, hogy a baloldali kormányok alatti lenyúlásoktól nem nagyságrendben térnek el a mostaniak, s még csak nem is a szemérmetlen magamutogatásuk miatt. A fő különbség a szervezettség. Amely az egyes lerablásokat megelőzi, a kivitelezést végig jellemzi, a sajtómunkában kíséri, majd az igazság- és jogszolgáltatásban megvédi. Ennek a gondos előkészítésnek, kialakult rendnek és szabályoknak, előre megtervezett forgatókönyvnek és a törvényhozásban történő keresztülvezetésnek a neve már nem korrupció. Ez már nem az egyes, elkülönült egyedek vagy érdekcsoportok sztochasztikus – morálisan elfogadhatatlan – gátlástalan eszközhasználata az előnyök megszerzéséért. Nem, ez egy új torzszülemény, egy már magától működő Gólem. Ez a maffiaállam. Jól szervezett, megbízható katonákkal, egységes (Tóth Mihály találó szavával élve züllött) értékrenddel, a legalitás határain belül, megállíthatatlanul.

